.

1. ประเภทรางวัลที่สมัคร

โปรดเลือกรางวัลที่หน่วยงานประสงค์สมัคร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ รางวัลกลุ่มหน่วยงาน

☐ รางวัลโดดเด่นด้าน Best Energy Award

☐ รางวัลโดดเด่นด้าน Best Reduce Award

☐ รางวัลโดดเด่นด้าน Best Reuse Award

☑ รางวัลโดดเด่นด้าน Best Recycle Award

☐ DOH GO GREEN Together Award

---

2. ชื่อผลงาน

“หนึ่งบ้าน หนึ่งถัง สร้างพลังสีเขียว ”

---

3. สรุปแนวคิด

3.1 ปัญหาที่หน่วยงานต้องการแก้ไข

3.2 แนวคิดหรือวิธีดำเนินงาน

การประกอบอาหารและบริโภคอาหารในครัวเรือนของครอบครัวเจ้าหน้าที่ ณ บ้านพักอาศัยแขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 3 ในแต่ละวัน ก่อให้เกิดปริมาณขยะอินทรีย์และเศษอาหารเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการจัดการอย่างเหมาะสม เศษอาหารเหล่านี้จะกลายเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรค ส่งกลิ่นเหม็น ดึงดูดสัตว์พาหะ และเพิ่มปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัด

แนวคิด "หนึ่งบ้าน หนึ่งถัง สร้างพลังสีเขียว" จึงมุ่งเน้นการแก้ปัญหาจากต้นทาง โดยปรับเปลี่ยนเศษอาหารที่เหลือจากการปรุงและการบริโภคในแต่ละมื้อ ให้กลายเป็น "ปุ๋ยหมักอินทรีย์" เพื่อนำกลับไปใช้บำรุงต้นไม้ แปลงผักสวนครัว และพื้นที่สีเขียวบริเวณบ้านพักอาศัย การดำเนินงานนี้ไม่เพียงแต่ช่วยลดปริมาณขยะของชุมชนบ้านพักแขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 3 แต่ยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี สร้างสิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่ และส่งเสริมวิถีชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม

ขั้นตอนการและวิธีการดำเนินงาน

ระยะที่ 1: การเตรียมการและสร้างการรับรู้

สร้างความเข้าใจ: จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์หรือการประชุมย่อยชี้แจงแนวคิดโครงการแก่ครอบครัวเจ้าหน้าที่ จัดหาวัสดุอุปกรณ์: จัดสรร "ถังหมักรักษ์โลก" (Green Cone / ถังหมักเศษอาหาร) ให้แก่บ้านพักอาศัยทุกหลังคาเรือน (1 บ้าน : 1 ถัง)

ระยะที่ 2: การลงมือปฏิบัติ (ขั้นตอนการทำปุ๋ยหมักเศษอาหาร)

อุปกรณ์ที่ใช้: ถังพลาสติกมีฝาปิด (เจาะรูที่ตูดถังและรอบๆ ถังด้านล่าง) หรือถังแบบ Green Cone, จอก/กลบดิน, น้ำหมักชีวภาพ (EM) หรือสารสารสเร่ง พด.1 (ถ้ามี)

การคัดแยกเศษอาหาร:

สิ่งที่ใส่ได้: เศษผัก, เปลือกผลไม้, เศษข้าว, เศษเนื้อสัตว์, ก้างปลา, เปลือกไข่

สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง: กระดูกขนาดใหญ่, พลาสติก, ถุงแกง, สารเคมี

การใส่เศษอาหารและหมัก:นำถังหมักไปฝังลงในดินบริเวณสวนหรือข้างบ้านพัก ความลึกประมาณ 1/3 ของถังรองพื้นถังด้วยเศษใบไม้แห้งหรือดินร่วน เทเศษอาหารที่คัดแยกแล้วลงในถังเป็นประจำทุกวัน โรยดินร่วนหรือเศษใบไม้แห้งทับบางๆ เพื่อป้องกันกลิ่นและแมลงรบกวน (สามารถราดน้ำหมัก EM ช่วยเร่งการย่อยสลายได้) ปิดฝาถังให้สนิททุกครั้ง

การเก็บเกี่ยวปุ๋ย:เมื่อเศษอาหารย่อยสลายจนกลายเป็นดินสีดำร่วนซุย (ใช้เวลาประมาณ 1–2 เดือน) สามารถตักปุ๋ยหมักออกไปใช้ใส่ต้นไม้ได้ทันที

ระยะที่ 3: การนำไปใช้และการติดตามผล

การนำไปใช้ประโยชน์: นำปุ๋ยหมักที่ได้ไปใส่ต้นไม้ ไม้ดอก ไม้ประดับ และแปลงผักสวนครัวรอบบ้านพัก

การประเมินผล: สุ่มตรวจและติดตามการใช้งานของแต่ละบ้านพัก พร้อมทั้งเก็บข้อมูลปริมาณการลดขยะอินทรีย์

ขยายผล: มอบรางวัลหรือเกียรติบัตรให้แก่ "บ้านพักต้นแบบ" ที่มีการจัดการขยะและทำปุ๋ยหมักได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และดำเนินการโครงการไปยังบ้านพักในหมวดควบคุม

4. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

ผลการดำเนินงาน (E-3R Model)	กิจกรรมที่ดำเนินการ (ระบุเป็นข้อๆ โดยไม่จำกัดจำนวนข้อ
1.ด้านการอนุรักษ์พลังงาน (Energy)	1. ประเมินปริมาณขยะอาหารที่ลดได้(Food Waste Reduction) • ขยะอาหารเฉลี่ยต่อครัวเรือน: จากข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษ คนไทยสร้างขยะอินทรีย์/เศษอาหารเฉลี่ยประมาณ 0.3 – 0.5 กิโลกรัม/คน/วัน • หากคิดเฉลี่ย 1 ครัวเรือน (3-4 คน) ทิ้งเศษอาหารประมาณ 1.0 – 1.5 กิโลกรัม/วัน • ถังหมัก 10 ถัง (10 ครัวเรือน): - ต่อวัน: ลดขยะอาหารได้ประมาณ 10 – 15 กิโลกรัม/วัน - ต่อเดือน: ลดขยะอาหารได้ประมาณ 300 – 450 กิโลกรัม/เดือน - ต่อปี: ลดขยะอาหารได้ประมาณ 3,600 – 5,400 กิโลกรัม/ปี (3.6 – 5.4 ตัน/ปี) 2. การลดคาร์บอนและก๊าซเรือนกระจก เศษอาหารที่ถูกนำไปฝังกลบรวมกับขยะทั่วไป จะเกิดการย่อยสลายแบบไม่ใช้ออกซิเจน (Anaerobic Decomposition) ซึ่งปล่อย ก๊าซมีเทน (CH_4) ซึ่งรุนแรงกว่า CO_2 ถึง 28 เท่า การใช้ Green Cone เป็นการย่อยสลายแบบเติมอากาศในดินโดยจุลินทรีย์และสัตว์หน้าดิน (Aerobic Decomposition) ซึ่งลดการเกิดมีเทนได้อย่างมีนัยสำคัญ • **ตัวเลขการลดก๊าซเรือนกระจก (Emission Factor):** ขยะอาหาร 1 กิโลกรัม ที่ถูกหมักอย่างถูกวิธี แทนการนำไปฝังกลบ จะช่วยลดก๊าซเรือนกระจกได้ประมาณ **2.53 kg CO_2e** **สรุปตัวเลขการลดคาร์บอน (ต่อ 10 ถัง):** • **ต่อเดือน (ลดขยะ ~400 kg):** ลดก๊าซเรือนกระจกได้ประมาณ **1,000 kg CO_2e (1 ตัน CO_2e/เดือน)** • **ต่อปี (ลดขยะ ~4.8 ตัน):** ลดก๊าซเรือนกระจกได้ประมาณ **12,000 kg CO_2e (12 ตัน CO_2e/ปี)**

ผลการดำเนินงาน (E-3R Model)	กิจกรรมที่ดำเนินการ (ระบุเป็นข้อๆ โดยไม่จำกัดจำนวนข้อ
2.ด้านการลดการใช้ทรัพยากร (Reduce)	1. ลดภาระค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยบำรุงต้นไม้ของแต่ละครอบครัว 2. ลดภาระของเทศบาล/อบต. ในการจัดเก็บและขนส่งขยะได้ปีละประมาณ 4.8 ตัน 3. ลดน้ำหมักขยะ (Leachate) ที่เกิดในถังขยะและรถขนขยะ ทำให้บริเวณบ้านพักและจุดรวบรวมขยะไม่มีกลิ่นเหม็นและไม่มีน้ำขยะรั่วซึม 4. เศษอาหารมีน้ำเป็นส่วนประกอบสูง เมื่อย่อยสลายแล้วจะเหลือเนื้อปุ๋ยประมาณ 10–15% 5. ประหยัดการซื้อปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ (เช่น 15-15-15) ได้ประมาณ 10 – 15 กระสอบ/ปี (กระสอบละ 50 kg)
3.ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse)	1.นำถังสีที่ใช้แล้วมาใช้ใหม่เป็นถังในการเก็บเศษอาหารเพื่อหมักเป็นปุ๋ยแก่ต้นไม้บริเวณรอบๆพื้นที่บ้าน 2.ลดการใช้เม็ดพลาสติกจากการผลิตถังใหม่(ใช้ของที่มีอยู่แล้วนำมาทำให้เกิดประโยชน์ใหม่)
4.ด้านการหมุนเวียนทรัพยากร (Recycle)	หมุนเวียนธาตุไนโตรเจน (N), ฟอสฟอรัส (P), และโพแทสเซียม (K) จากเศษอาหาร 4.8 ตัน/ปี กลับมาเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพประมาณ 600 กิโลกรัม/ปี

ภาพประกอบผลงานด้านต่างๆ (ใส่รูปภาพแบ่งตามกิจกรรม สามารถใส่ได้หลายภาพ)

1. ด้านการอนุรักษ์พลังงาน (Energy)

กิจกรรม : การนำของเก่ามาใช้ซ้ำช่วยลดการใช้พลังงานและเม็ดพลาสติกใหม่ในการผลิตถังหมักสำเร็จรูป

2. ด้านการลดการใช้ทรัพยากร (Reduce)

กิจกรรม : ลดการซื้อวัสดุใหม่ เน้นการใช้วัสดุที่มีอยู่แล้วในหน่วยงานมาทำถังหมักปุ๋ย

3. ด้านการนำกลับมาใช้ (Reuse)

กิจกรรม: 1. นำใบไม้และกิ่งไม้แห้งที่หมดอายุขัยร่วงหล่นสู่พื้น ซึ่งปกติมักถูกกวาดทิ้งหรือเผาทำลาย นำกลับมา หมุนเวียนใช้ซ้ำในฐานะวัตถุดิบตั้งต้นสำหรับการสร้างสารอาหารให้พืช

2.ตัวคอกหมักปุ๋ยทำจากวัสดุเหลือใช้ 100% เช่น การนำกระเบื้องเก่ามาใช้งาน นำมาสร้างประโยชน์ก่อนสิ่งของเหล่านั้นจะกลายเป็นขยะ

4. ด้านการหมุนเวียนทรัพยากร (Recycle)

กิจกรรม : 1. เปลี่ยน "เศษอาหาร" ที่เคยถูกมองว่าเป็นขยะหรือสิ่งปฏิกูลในพื้นที่ ให้กลายเป็น "สารปรับปรุงดิน" หรือ "ปุ๋ยอินทรีย์ชั้นดี" ที่มีมูลค่าทางทันที

2.สารอาหารที่ต้นไม้ดึงไปจากดินเพื่อเติบโตและสร้างใบ เศษอาหารที่เหลือจากการบริโภคแต่ละครัวเรือน จะถูกนำมาหมักเป็นปุ๋ยเพื่อคืนสารอาหารเหล่านั้นกลับลงสู่ดิน

5. <u>การมีส่วนร่วม</u>

5.1 ผู้บริหารมีบทบาทอย่างไร

โปรดเลือกบทบาทของผู้บริหาร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ รับทราบ

☑ สนับสนุน

☑ เข้าร่วมกิจกรรม

☑ เป็นผู้นำขับเคลื่อนโดยตรง

5.2 จำนวนบุคลากรทั้งหมด .....258..... คน

จำนวนผู้เข้าร่วม.....91..... คน

5.3 ช่องทางสื่อสารภายใน

โปรดเลือกช่องทางการสื่อสารในการดำเนินกิจกรรม (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☑ ประชุม

☑ LINE

☐ Facebook

☐ Website

☑ บอร์ดประชาสัมพันธ์

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

---

6. <u>ผลลัพธ์เชิงองค์กร</u>

โครงการการจัดการขยะอินทรีย์ต้นทางด้วยถังหมักรักษ์โลก

1. การเป็นองค์กรต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อมและภาครัฐสีเขียว (Green & Sustainable Government Agency)

สนองตอบต่อนโยบายภาครัฐ: ส่งเสริมการเป็นหน่วยงานภาครัฐที่บริหารจัดการตามหลัก ESG (Environmental, Social, and Governance) และนโยบาย BCG Economy Model ด้านการย่อยสลายขยะอินทรีย์และการใช้ทรัพยากรหมุนเวียน

สร้างภาพลักษณ์องค์กรใส่ใจสิ่งแวดล้อม: ยกระดับแขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 3 ให้เป็นหน่วยงานตัวอย่างในสังกัดกรมทางหลวงและหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางอย่างเป็นรูปธรรม

2. การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและการลดภาระงบประมาณ (Zero-Waste & Cost Efficiency)

การใช้วัสดุหมุนเวียน (Circular Innovation): นำถังสีเก่าจากการบูรณะ/ซ่อมบำรุงงานทางหรืออาคารสถานที่มาดัดแปลงใช้ใหม่ (Upcycling) ลดการจัดซื้อวัสดุใหม่ 100% ประหยัดงบประมาณการจัดซื้อถังหมักสำเร็จรูปได้หลายพันบาท

ลดภาระการจัดการขยะของแขวงฯ และท้องถิ่น: ลดปริมาณขยะเปียก/ขยะอินทรีย์ในพื้นที่บ้านพักลงได้กว่า 200–300 กิโลกรัม/เดือน ช่วยลดกลิ่นเหม็นเน่า สัตว์พาหะนำโรค บริเวณถังขยะส่วนกลาง และลดภาระการจัดเก็บขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสุขอนามัยของบุคลากร (Quality of Life & Well-being)

ยกระดับสภาพแวดล้อมในบ้านพักข้าราชการ: ปรับปรุงภูมิทัศน์และสุขอนามัยภายในบริเวณบ้านพัก แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 3 ให้สะอาด น่าอยู่ ปราศจากกลิ่นรบกวนและแหล่งสะสมเชื้อโรค

สวัสดิการและผลพลอยได้ของเจ้าหน้าที่: ครอบครัวเจ้าหน้าที่ได้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพดีไปใช้บำรุงต้นไม้และ "แปลงผักสวนครัวกึ่งพรอดพก" รอบบ้านพัก ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และสนับสนุนวัตถุดิบประกอบอาหารที่ปลอดภัยไร้สารเคมี

7. <u>การขับเคลื่อนองค์กรในภาพรวม</u>

การสร้างวัฒนธรรมองค์กรและจิตสำนึกร่วม (Corporate Culture & Employee Engagement)

ปลูกฝังพฤติกรรมแยกขยะ: เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรและครอบครัวในการคัดแยกขยะตั้งแต่ระดับครัวเรือน จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ในชุมชนบ้านพัก: กิจกรรมนำร่อง 10 หลังคาเรือนสร้างพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการแลกเปลี่ยนปุ๋ยและผลผลิตผักสวนครัว สร้างความสามัคคีในกลุ่มบุคลากร

พร้อมขยายผลเป็นศูนย์เรียนรู้ (Learning Hub): ใช้ 10 ถังนำร่องนี้เป็น "โครงการต้นแบบ (Pilot Project)" สำหรับถอดบทเรียน (Lesson Learned) เพื่อขยายผลไปยังบ้านพักส่วนที่เหลือ หมวดทางหลวงในสังกัดแขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 3 หรือเปิดให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาศึกษาดูงานได้ในอนาคต

คำรับรอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลจริง และเป็นผลการดำเนินงานของหน่วยงาน

ลงชื่อ ว่าที่ร้อยตรี

(อวิรุทธิ์ ทับทิมแท้)

ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 3

วันที่ ๑๔ ส.ค. ๒๕๖๙